

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinto

Kuntayhtymäjohtaja-rehtorin hyväksymä Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa, joka sisältää arviointitoimikunnan hyväksymän suunnitelman ammatillisten tutkinnon osien arvioinnista sisältäen ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamissuunnitelmat.

Hyväksytty

4.8.2015

____JARMO PALONIEMI_____
Kuntayhtymäjohtaja-rehtori

Sisältö

1. VERHOILU- JA SISUSTUSALAN PERUSTUTKINNON OPETUSSUUNNITELMAN MUODOSTUMINEN.....	3
1.1 TUTKINNON MUODOSTUMINEN PAKOLLISISTA JA VALINNAISISTA TUTKINNON OSISTA.....	4
1.2 OPINTOJEN ETENEMINEN JA AJOITUS	6
1.3 OPINTOJEN JÄRJESTÄMINEN	7
2. AMMATILLISET TUTKINNON OSAT, TOTEUTUS- JA ARVIOINTISUUNNITELMAT	9
2.3 SISUSTUKSEN OSAAMISALA, SISUSTAJA, PAKOLLISET TUTKINNON OSAT.....	9
2.3.1 Sisärakennustyöt, 25 osp	9
2.3.2 Sisustustyöt, 25 osp	10
2.3.3 Maalaus- ja päällystystyöt, 25 osp	11
2.3.4 Kalusterakentaminen 25 osp	12
2.3.5 Sisustusverhoilu, 25 osp	13
2.4 SISUSTUKSEN OSAAMISALAN VALINNAISET TUTKINNON OSAT	14
2.4.1 Sisustusalan yritystoiminta 5 osp.....	14
2.4.2 Verhojen ja varjojen valmistaminen 10 osp.....	15
2.4.3 Sisustuslaatoitus 5 osp.....	17
2.4.4 Huonekalujen kunnostaminen 10 osp.....	18
2.4.5 Rakennusten koristemaalaus 5 osp	19
2.4.6 Sisustusmuuraus ja kipsityöt 10 osp	20
2.5 VALINNAISET TUTKINNON OSAT	21
2.5.1 Yritystoiminnan suunnittelu 15 osp, suunnitelma tehdään OSAOtasolla	21
2.5.2 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, 10-15 osp	21
2.5.3 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	21
2.5.4 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista	21
2.5.5 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla	21
2.5.6 Yrityksessä toimiminen, 15 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla.....	21
2.5.7 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla	21
2.5.8 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia	21
2.5.9 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 0 – 15 osp.....	21
3. YHTEISET TUTKINNON OSAT, 35 OSP	21
4. VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT, 10 OSP	22
4.1.1 Tilasuunnittelu, 5 osp.....	22
4.1.2 Seinäpintojen erikoistyöt, 5 osp	26
5. ARVIOINTI	31

1. Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon opetussuunnitelman muodostuminen

Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon opetussuunnitelma muodostuu neljästä osasta:

Tutkinnon perusteet, jossa on määrätään tutkintonimikkeet, tutkinnon muodostuminen, tutkintoon sisältyvät tutkinnon osat sekä tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ja osaamisen arviointi.

Oulun seudun ammattiopiston (OSAO) opetussuunnitelman yhteinen osa, jossa määritellään Oulun seudun ammattiopiston kaikille perustutkinnoille yhteiset periaatteet ja menettelytavat sekä kuvataan Oulun seudun koulutuskuntayhtymän keskeiset arvot. Yhteisessä osassa määritellään myös koulutuksen toteuttaminen yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien ja työelämän kanssa.

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa (tämä asiakirja), jossa määrätään tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista ja yhteisistä tutkinnon osista. Lisäksi määrätään oppimisympäristöt ja opetusmenetelmät, joiden avulla opiskelija voi saavuttaa tutkinnon ammattitaitovaatimukset ja tavoitteet sekä suunnitelman tutkinnon osien arvioinnista ja arviointimenetelmistä, vapaasti valittavien tutkinnon osien tarjonta sekä tutkinnon osat, niiden ammattitaitovaatimukset ja arvioinnin kohteet siltä osin kuin niitä ei ole tutkinnon perusteissa määritelty. Tutkintokohtaisessa osassa kuvataan koulutuksen järjestäjän tarjoamat opinnot muista tutkinnoista sekä opiskelijan mahdollisuudet työelämälähtöiseen osaamisperusteiseen opiskeluun. Siinä päätetään ammatillisten toteutus- ja arviointisuunnitelmat, jotka sisältävät ammattiosaamisen näytöt ja muun osaamisen arvioinnin.

Yhteiset tutkinnon osat, jossa on esitetty kaikille tutkinnoille yhteiset tutkinnon osat ja niiden tavoitteet, arviointikriteerit sekä toteutus- ja arviointisuunnitelmat.

1.1 Tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista

Oulun seudun ammattiopistossa Verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon, 180 osp, Sisustuksen osaamisalassa tarjotaan seuraavat tutkinnon osat:

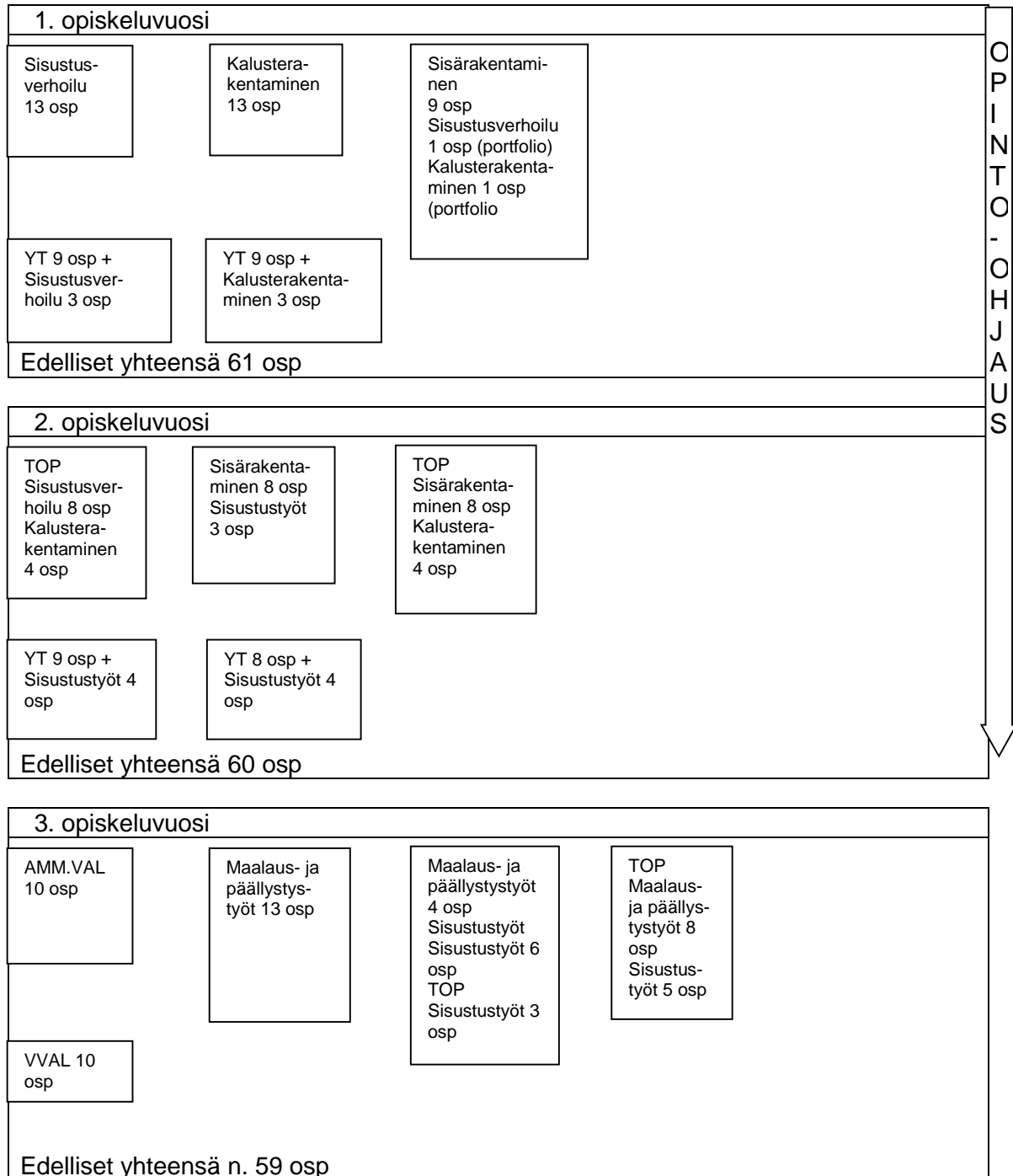
Tutkinnon osiin sisältyy työssäoppimista vähintään 40 osp, yrittäjyyttä vähintään 8 osp ja opinto-ohjausta.

Sisustuksen osaamisala, sisustaja			
Ammatilliset tutkinnon osat			
Pakolliset 125 osp	2.3.1 Sisärakennustyöt, 25 osp		
	2.3.2 Sisustustyöt, 25 osp		
	2.3.3 Maalaus- ja päällystystyöt, 25 osp		
	2.3.4 Kalusterakentaminen, 25 osp		
	2.3.5 Sisustusverhoilu, 25 osp		
Osaamisalan valinnaiset tut- kinnon osat, va- litaan 10 osp	2.4.2 Verhojen ja varjojen valmistaminen, 10 osp		
	2.4.3 Sisustuslaatoitus, 5 osp		
	2.4.4 Huonekalujen kunnostaminen, 10 osp		
	2.4.5 Rakennusten koristemaalaukset, 5 osp		
	2.4.6 Sisustusmuuraus ja kipsityöt, 10 osp		
Valinnaiset tutkinnon osat	2.5.1 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp		
	2.5.2 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, 15 osp		
	2.5.3 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, 15 osp		
	2.5.4 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista, 15 osp		
	2.5.5 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp		
	2.5.6 Yrityksessä toimiminen, 15 osp		
	2.5.7 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp		
	2.5.8 Paikallisesti tarjottavat tutkinnon osat, 15 osp		
	2.5.9 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 0-15 ops		
Yhteiset tutkinnon osat, 35 osp		Pakolliset	Valinnaiset
	3.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
	3.1.1 Äidinkieli	5	0 - 3
	3.1.2 Toinen kotimainen kieli	1	0 - 3
	3.1.3 Vieraat kielet	2	0 - 3
	3.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
	3.2.1 Matematiikka	3	0 - 3
	3.2.2 Fysiikka ja kemia	2	0 - 3
	3.2.3 Tieto- ja viestintäteknikka ja sen hyödyntäminen	1	0 - 3
	3.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
	3.3.1 Yhteiskuntataidot	1	0 - 3
	3.3.2 Työelämätaidot	1	0 - 3
	3.3.3 Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0 - 3
	3.3.4 Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0 - 3
	3.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
	3.4.1 Kulttuurien tuntemus		0-3
	3.4.2 Taide ja kulttuuri		0-3
	3.4.3 Etiikka		0-0
	3.4.4 Psykologia		0-3
	3.4.5 Ympäristöosaaminen		0-3
3.4.6 Jokin kohdista 3.1.1-3.3.4		0-3	
	19 osp	16 osp	
4. Vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp			

- 4.1 Ammatillisia tutkinnon osia
- 4.2 Paikallisiin ammattitaitovaatimukseen perustuvia tutkinnon osia
- 4.3 Yhteisten tutkinnon osien osa-alueita tai lukio-opintoja
- 4.4 Jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevia opintoja
- 4.5 Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuvia yksilöllisiä tutkinnon osia

1.2 Opintojen eteneminen ja ajoitus

Sisustajan osaamisala, sisustaja

1.3 Opintojen järjestäminen

Tutkinnon suorittaminen osina ja tutkinnon täydentäminen

Koko tutkinnon suorittamien on tutkintoon johtavassa koulutuksessa ensisijainen tavoite. Tutkinnon suorittamisesta osina ja opintojen tarjonta ja valinta OSAO:n yksiköiden ja muiden koulutuksen järjestäjien sekä työelämän kanssa on kerrottu opetussuunnitelman yhteisessä osassa.

Mahdollisuus suorittaa useampi kuin yksi tutkinto

Ammattiopistossa opiskeleva voi sisällyttää tutkintoonsa lukio-opintoja (Ammattilukio). Oulun seudun ammattiopiston yksiköt tarjoavat lukio-opintoja, joilla voidaan täydentää perustutkintoa ja / tai suorittaa ylioppilastutkinnon yhdessä ammatillisen tutkinnon (= kaksoistutkinto) kanssa taikka suorittaa kolmoistutkinnon (= ammatillinen perustutkinto, ylioppilastutkinto ja lukion oppimäärä).

Tutkinnon osan osaamisjaksosuunnitelma

Pedagogisen toiminnan lähtökohtana on opiskelijan osaamisen hankkiminen ja osaamisen laadunvarmistus.

Jokaisesta tutkinnon osasta laaditaan osaamisjaksosuunnitelma, jossa määritetään mm. keskeiset sisällöt, toteutustavat/opiskelu- ja ohjausmenetelmät, oppimateriaali ja arviointi sekä avain-aidot. Oppimisen ja opetuksen suunnittelussa tulee ottaa opettamisen ja arvioinnin lähtökohdaksi ja päämääräksi oppijan osaaminen ja sen saavuttamisen tukeminen.

Opettaja esittelee osaamisjaksosuunnitelman opiskelijoille ja antaa heille mahdollisuuden vaikuttaa suunnitelmaan. Opiskelijat esittävät omia ideoitaan opintosisällöiksi, toteuttamistavoiksi ja oppimisympäristöiksi.

Oppimisen ja opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon opiskelijoilla oleva osaaminen. Yksittäisen opiskelijan henkilökohtainen opiskelupolku kuvataan hänen HOPS:aan.

Joustavat opintopolut

Opintoja voi nopeuttaa suorittamalla osan opinnoista jonkin toisen ryhmän mukana tai työssäoppimalla riippuen siitä, mitä osaamisen oppimista on tarjolla ja mitä osaamista voidaan tunnustaa.

Työelämäläheisyys

Sisustusalalan kaikki työt ovat - kuten alan yrityksissäkin tehtävät – vaativia asiakastöitä, joiden tekeminen edellyttää tiukkaa turvallisuusnäkökohtien huomioimista, aikataulujen noudattamista sekä asiakkaan huomioimista unohtamatta yrittäjälähtöistä ajattelua kustannusten syntymisestä. Työssäoppiminen on suoritettava sisustusalalan yrityksissä, joissa suoritettavat näytöt yhteistyössä suoritettuna arvioinnin kanssa varmistavat työelämäläheisyyden.

Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näytöt

Kaikkiin tutkintoihin sisältyy osaamisen hankkimista työssäoppimisen kautta vähintään 40 osp. Ammattiosaamisen näytöt järjestetään ensisijaisesti työpaikoilla työssäoppimisen yhteydessä tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Työssäoppimisen voi suorittaa myös ulkomailla.

Työssäoppiminen on osa ammatillista koulutusta. Se on koulutuksen järjestämismuoto, jossa osa tutkinnon tavoitteista opitaan työpaikalla työtä tehden. Työssäoppiminen on aidossa työympäristössä tapahtuvaa tavoitteellista, ohjattua ja arvioitua opiskelua. Työssäoppimisjaksojen tulee olla ammatinhallinnan kannalta riittävän pitkiä ja monipuolisia. Vain poikkeustapauksessa opiskelija voi suorittaa työssäoppimisen oppilaitoksen harjoitusyrityksessä tai vastaavin järjestelyin.

Opinto-ohjaus

Opiskelijalla on oikeus saada opinto-ohjausta. Oulun seudun ammattiopiston perustutkintoihin sisältyy luokka- ja ryhmämuotoista opinto-ohjausta. Opinto-ohjausta annetaan jokaiselle opiskelijalle opinto-ohjauksen opintojaksot – suunnitelman mukaisesti sekä sen lisäksi tarpeellinen määrä ohjausta henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti.

Erityisopetus

Oulun seudun ammattiopistossa järjestetään opetus erityisopetuksena silloin, kun opiskelija tarvitsee erityistä tukea opiskeluunsa. Ammatillisen peruskoulutuksen tavoitteena on taata kaikille opiskelijoille sopiva, esteetön ja helposti saavutettava oppimisympäristö.

Opetussuunnitelman yhteisessä osassa kuvataan erityisopetuksen järjestämisen periaatteet, ja erityisopetuksen järjestämistä koskevassa suunnitelmassa kuvataan toiminnan järjestäminen käytännössä. Suunnitelmaa täydennetään yksikkökohtaisilla erityisopetuksen toteutussuunnitelmilla. (opetussuunnitelman yhteinen osa ja liite)

2. Ammatilliset tutkinnon osat, toteutus- ja arviointisuunnitelmat

Mikäli arviointikriteereistä puuttuu kriteeri T1 tasolta tai T1 ja H2 tasoilta, niin kyseistä arvioinnin kohdetta ei silloin arvioida, mutta jos arviointikriteeri puuttuu tasolta H2 tai K3 arviointi tehdään alemman tason kriteerin mukaan.

2.3 Sisustuksen osaamisala, sisustaja, pakolliset tutkinnon osat

2.3.1 Sisärakennustyöt, 25 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.3.1 Sisärakennustyöt	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 30.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisärakennustyöt 25 osp Tutkinnon osa sisältää opinto-ohjausta.	Sisärakennustyöt opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen. Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla. Opitaan: <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - käyttämällä koneita, laitteita ja suojaimia - lukemalla piirustuksia, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - purkamalla kalustoja ja kevyitä väliseiniä - rakentamalla puurunkoisia väliseiniä ja kotelointeja levyateriaalista - suorittamalla seinä- ja kattopintojen panelointeja - asentamalla väliovia - suorittamalla karmi- ja kulmalistoituksia - suorittamalla pienten kiviaineisrakenteissa olevien kolojen ja aukkojen paikkauksia - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä 	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t. Oppimisen arviointi Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista. Näytön arvioinnissa huomioidaan mm. <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.	Tutkinnon osa toteutetaan ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa. Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.

		Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
Ennen työssäoppimisjaksoa opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa työaikojen noudattaminen, sekä hallitsevansa työturvallisuusasiat esim. suorittamalla työturvallisuus- ja tulityökortti.		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.	
		Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.3.2 Sisustustyöt, 25 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.3.2 Sisustustyöt	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 30.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisustustyöt 25 osp Tutkinnon osa sisältää opinto-ohjausta.	Sisustustyöt opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen. Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla. Opitaan: - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - tekemällä sisätiloihin väri- ja valaistussuunnitelmia - tunnistamalla eri aikakausien sisustus- ja rakennustyylien piirteitä antiikista nykyaikaan - piirtämällä yksinkertaisia teknisiä piirustuksia käsin sekä tietokoneella - vertailemalla sisustusmateriaalien ja tuotteiden laatua, ekologisuutta ja esteettisyyttä - laatimalla tarjouspyyntöjä ja tekemällä tarjouksia - sisustamalla sisätiloja oman suunnitelman tai asiakkaan ohjeiden ja piirustusten mukaan - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnustetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t. Oppimisen arviointi - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista. Näytön arvioinnissa huomioidaan mm. - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.	Tutkinnon osa toteutetaan toisen ja kolmannen opiskeluvuoden aikana Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työössäoppimispaikassa. Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.

		Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
Ennen työssäoppimisjaksoa opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa työaikojen noudattaminen, sekä hallitsevansa työturvallisuusasiat esim. suorittamalla työturvallisuus- ja tulityökortti.		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.	
		Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.3.3 Maalaus- ja päällystystyöt, 25 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.3.3 Maalaus- ja päällystystyöt	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 30.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Maalaus- ja päällystystyöt 25 osp Tutkinnon osa sisältää opinto-ohjausta.	Maalaus- ja päällystystyöt opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen. Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla. Opitaan: - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - käyttämällä koneita, laitteita, käsityökaluja ja suojaimia - lukemalla piirustuksia, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - suoritta - tekemällä ennen kaluste- ja sisämaalaustöitä suoritettavia suojauksia ja esikäsittelyitä - irrottamalla ja kiinnittämällä työtä haittaavia listoituksia ja muita komponentteja (helat, sähkökatkaisimien suojakilvet, valaisimet) - tekemällä hiontoja käsin ja koneellisesti P1-rakennusluokan mukaisesti - tekemällä kaluste- ja sisämaalaustöitä käsityövälinein ja käyttämällä turvallisesti maalituotteita - kiinnittämällä tapetteja	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t. Oppimisen arviointi - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista. Näytön arvioinnissa huomioidaan mm. - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.	Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa. Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetus suunnitelma.

	<ul style="list-style-type: none"> - asentamalla laminaatteja - huoltamalla maalaus- ja päällystystöihin tarvittavia työvälineitä - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä 	<p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
<p>Ennen työssäoppimisjaksoa opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa työaikojen noudattaminen, sekä hallitsevansa työturvallisuusasiat esim. suorittamalla työturvallisuus- ja tulityökortti.</p>		<p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.</p> <p>Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.</p>	

2.3.4 Kalusterakentaminen 25 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.3.4 Kalusterakentaminen	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 30.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
<p>Kalusterakentaminen 25 osp</p> <p>Tutkinnon osa sisältää opinto-ohjausta.</p>	<p>Kalusterakentaminen opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - käyttämällä puusepän töissä tarvittavia perustyökaluja, sahaa, puukkoa, talttaa sekä sähkökäyttöisiä käsityövälineitä - käyttämällä tavallisimpia puuntyöstökoneita, pyörö- ja vanesahaa, oiko- ja tasohöylää, pylväs- ja käsiporakonetta sekä hioma- ja jyrsinkonetta - tekemällä yleisimpiä liitoksia, kuten poratappi-, ruuvi- ja jiiri-liitos - kokoamalla ja asentamalla kiintokalusteita - rakentamalla kiintokaluste tai kalusteosa puu- ja levy materiaalista 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi:</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan tenttimäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - asentamalla saranoita, vetimiä, sekä lukitus- ja muita mekaniismeja - huoltamalla ja teroittamalla työssä käytettäviä työkaluja - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä 	<p>osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
Ennen työssäoppimisjaksoa opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa työaikojen noudattaminen, sekä hallitsevansa työturvallisuusasiat esim. suorittamalla työturvallisuus- ja tulityökortti.		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.	
		Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.3.5 Sisustusverhoilu, 25 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.3.5 Sisustusverhoilu	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 30.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisustusverhoilu 25 osp	Sisustusverhoilu opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.	Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.	Tutkinnon osa toteutetaan ensimmäisen ja toisen opiskeluvuoden aikana
Tutkinnon osa sisältää opinto-ohjausta.	Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla. Opitaan: <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työ- ja paloturvallisuusmääräyksiin - käyttämällä verhoilutyössä ja verhojen valmistustyössä tarvittavia työvälineitä - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä, kustannuksia ja tekemällä leikkaussuunnitelmia - vertailemalla eri käyttökohteisiin soveltuvia tekstiili- ja pehmustusmateriaaleja - ompelemalla ompelukoneilla verho- ja verhoilukankaita - valmistamalla verhoja ja asentamalla verhoja - pehmustamalla ja verhoilemalla tavallisimpia huonekaluja kiinteillä päällysteillä - valmistamalla irtotyynyjä ja irtopäällisiä huonekaluihin 	<p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi:</p>	<p>Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jät-teistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä 	osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täy-dentää tehtävillä ja haastatteluilla.	
		Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikka-ohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
Ennen työssäoppimisjaksoa opiskelijan tulee osoittaa hallitsevansa työaikojen noudattaminen, sekä hallitsevansa työturvallisuusasiat esim. suorittamalla työturvallisuus- ja tulityökortti.		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.	
		Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.4 Sisustuksen osaamisalan valinnaiset tutkinnon osat

2.4.1 Sisustusalan yritystoiminta 5 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.1 Sisustusalan yritystoiminta	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 54.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisustus- alan yritys- toiminta 5 osp	<p>Sisustusalan yritystoiminta opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppi-malla työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppi-mistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - analysoida omia vahvuuksia ja heikkouksia yrittäjänä - perehtymällä erilaisiin yritysmuotoihin - tuntemalla yrityksen perustamisprosessi - kehittämällä oma liikeidea - esittämällä oma liikeidea visuaalisesti ja kirjallisesti - laatimalla ja esittämällä yritykselle liiketoimintasuunnitelma - tekemällä kustannuslaskelmia, budjetoiteja ja vertaile-malla eri vaihtoehtojen kustannusvaikutuksia 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaa-minen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaa-misen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opet-taja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatel-laan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työs-kentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaati-musten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen 	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kol-mannen opiske-luvuuden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lu-kuvuoden ai-kana työssäop-pimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan hen-kilökohtainen opetussuunni-telma.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ymmärtämällä tuloslaskelman ja taseen merkitys oman yrityksen talouden kuvaajana - suunnittelemalla ja toteuttamalla yrityksen markkinointia - oppimalla tunnistamaan oman yritysälänsä keskeiset riskit - harjoittelemalla ottamaan vastaan kehittävästi asiakaspalautetta - tekemällä tekstinkäsittelyohjelmilla yritystoimintaan liittyviä asiakirjoja, kuten tarjous- ja sopimus pohjia - käyttämällä taulukkolaskelmapohjaa siten, että pystyy tekemään ohjelmalla perustason kustannuslaskelmia ja talousarvion - ylläpitämällä työkykyä 	<ul style="list-style-type: none"> - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määrätymisen perusteet:	
		<p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.</p> <p>Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.</p>	

2.4.2 Verhojen ja varjojen valmistaminen 10 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.2 Verhojen ja varjojen valmistaminen	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 54.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Verhojen ja varjojen 10 osp	<p>Verhojen ja varjojen valmistaminen opiskellaan lähiopeuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työosäoppimalla työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - tutustumalla erilaisiin mahdollisuuksiin käyttää tekstiilejä osana sisustusta 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana työssäoppimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - tutustumalla erilaisiin materiaaleihin ja lisätarvikkeisiin huomioiden sisustustekstiileille asetetut paloturvallisuusmääräykset - suunnittelemalla erityyppisiin sisustuksiin sopivia verhoja ja varjostimia huomioiden tilaajan vaatimukset - tekemällä kaavoituksia, leikkaus-, ompelu- ja viimeistelyharjoituksia - asentamalla paikoilleen erityyppisiä verhoja erityyppisillä riipustimilla - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä 	<p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		<p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista.</p> <p>Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.</p>	

2.4.3 Sisustuslaatoitus 5 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.3 Sisustuslaatoitus	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 54.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisustuslaatoitus 5 osp	<p>Sisustuslaatoitus opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - käyttämällä ja huoltamalla laatoitustöihin tarvittavia työvälineitä - tekemällä ennen laatoitusta tarvittavia pohja- ja esikäsitteilytöitä - tekemällä laatoitus- ja saumaustöitä - tekemällä tiivistyksiä ja liikuntasauvoja elastisilla massoilla - tunnistamalla märkätilojen erityyppiset vedeneriste- ja pintarakennemateriaalit ja –tarvikkeet, sekä niiden ominaisuudet - mittaamalla märkätilojen vedeneristeen paksuutta ja lattian kaltevuutta - tekemällä työkohteisiin liittyviä järjestely- ja viimeistelytöitä - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä. 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana työssäoppimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista. Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.4.4 Huonekalujen kunnostaminen 10 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.4 Huonekalujen kunnostaminen	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 60.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Huonekalujen kunnostaminen 10 osp	<p>Huonekalujen kunnostaminen opiskellaan lähiopetusena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssä-oppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - korjaamalla huonekalujen liimauksia ja muita liitoksia - valmistamalla huonekalujen muutos- ja täydennysosia - poistamalla vanhoja lakka- ja maalipintoja - korjaamalla puuviilupintoja - tekemällä kalusteille hiontoja ja lakkauksia - lakkaamalla ja maalaamalla puuviilu- ja puupintoja käsityövälinein ja hajoitusilmaruiskulla - kunnostamalla ja kiinnittämällä saranoita ja heloituksia - tekemällä työkohteisiin liittyviä järjestely- ja viimeistelytyöitä - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä. 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana työssäoppimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista. Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.4.5 Rakennusten koristemaalaus 5 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.5 Rakennusten koristemaalaus	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 60.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Rakennusten koristemaalaus 5 osp	<p>Rakennusten koristemaalaus opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - käyttämällä ja huoltamalla koristemaalaustöihin tarvittavia työvälineitä - suunnittelemalla ja piirtämällä rakennuksiin sopivia koristekuvioita - valmistamalla koristesabloneja - maalaamalla koristekuvioita käsin ja sablonia käyttäen - tekemällä koristeraitoja ja viivauksia rajaajalla ja teipin avulla - tekemällä työkohteisiin liittyviä järjestely- ja viimeistelyitä - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä. 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana työssäoppimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista. Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.4.6 Sisustusmuuraus ja kipsityöt 10 osp

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma:

TUTKINNON OSA		2.4.6 Sisustusmuuraus- ja kipsityöt	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja -kriteerit on kuvattu verhoilu- ja sisustusalan perustutkinnon perusteissa sivulla 60.	
Tutkinnon osan toteutus ja jaksotus		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Sisustusmuuraus- ja kipsityöt 10 osp	<p>Sisustusmuuraus- ja kipsityöt opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla rakennusalan työturvallisuusmääräyksiä noudattaen.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perehtymällä tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksiin - perehtymällä työturvallisuusmääräyksiin - lukemalla piirustuksia ja työselityksiä, laskemalla menekkejä ja kustannuksia - opettelemalla valmistamaan muurauslaasti - opettelemalla valmistamaan kipsilaasti - tekemällä kipsimuotteja valmiista kipsikoristeista - pystyttämällä ja asentamalla tarvittavia ohjaimia - suorittamalla sisätilojen koristeeksi muurauksia ja kipsivaloksia - asentamalla paikoilleen kipsikoristeita - tekemällä työkohteisiin liittyviä järjestely- ja viimeistelyitä - huolehtimalla työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti - ylläpitämällä työkykyä. 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Tutkinnon osa toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden aikana</p> <p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana työssäoppimispaikalla tai oppilaitoksessa.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opetussuunnitelma.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta ja tarvittaessa muusta osaamisen arvioinnista. Arvosanasta päättää tutkinnon osaa opettanut opettaja/t.	

2.5 Valinnaiset tutkinnon osat

2.5.1 Yritystoiminnan suunnittelu 15 osp, suunnitelma tehdään OSAOtasolla

2.5.2 Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, 10-15 osp

2.5.3 Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta

2.5.4 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista

2.5.5 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen, 5 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla

2.5.6 Yrityksessä toimiminen, 15 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla

2.5.7 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp suunnitelma tehdään OSAOtasolla

2.5.8 Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia

2.5.9 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 0 – 15 osp

Tähän perustutkintoon voidaan sisällyttää yksi tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista. Mikäli sisällytetty tutkinnon osa on ammatillinen, se arvioidaan ammattiosaamisen näytöllä.

3. Yhteiset tutkinnon osat, 35 osp

Tutkintoon kuuluvana opiskelija suorittaa 35 osaamispisteen laajuisesti yhteisiä tutkinnon osia. Niistä pakollisia tutkinnon osia on 19 osaamiseen laajuisesti ja valinnaisia tutkinnon osia 16 osaamispisteen laajuisesti. Yhteisten tutkinnon osien arviointi- ja toteutussuunnitelmat sekä niiltä osin kuin perusteissa ei ole, tavoitteet ja arviointikriteerit ovat OSAOn yksiköillä yhteiset ja niistä on tehty erillinen dokumentti.

4. Vapaasti valittavat tutkinnon osat, 10 osp

Tutkintoon kuuluu tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita tukevia vapaasti valittavia tutkinnon osia 10 osaamispisteen laajuisesti. Vapaasti valittaviin tutkinnon osiin voidaan valita tutkinnon osia myös yhteisten tutkinnon osien valinnaisista osa-alueista.

4.1.1 Tilasuunnittelu, 5 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- uusimmat sisustustrendit kalusteissa ja kodinkoneissa sekä väriyhdistelmissä, pintamateriaaleissa, tekstiileissä ja valaistuksessa
- vertailla sisustusmateriaalien ekologisuutta
- suunnitella ja toteuttaa nykyaikaisia ja monipuolisia sisustussuunnitelmia ekologisesti, käsin sekä tietokoneella cad-ohjelmalla
- selostaa kuvallisesti, kirjallisesti ja suullisesti tehtävä työ
- laatia sisustussuunnitelmista tarjouspyynnön ja tehdä tarjouksen

Arviointi

Taulukkoon on koottu arviointikriteerit arviointikohteittain kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
1. Työprosessin hallinta	Opiskelija		
Suunnitelmallisuus	- työskentelee suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti ryhmän jäsenenä	- työskentelee itsenäisesti suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti	- suunnittelee työnsä ja osaa laatia työselityksen itsenäisesti
Työkokonaisuuden hallinta	- tarvitsee ohjausta työvaiheiden aikana	- tarvitsee vähäistä ohjausta työvaiheiden aikana	- selviytyy työkokonaisuudesta itsenäisesti ja joutuisasti
		- tekee työn kohtuullisessa ajassa	- työ etenee järjestelmällisesti ilman katkoksia
Oman työn arviointi	- tiedostaa oman osaamisensa puutteet, kun tarvitsee apua	- osaa arvioida omaa suoritustaan suhteessa laatuvaatimukseen	- korjaa työtapojaan työn kuluessa

Aloitekyky ja yrittäjyys	- kysyy neuvoa tarvittaessa	- toimii yritteliäästi ja osaa arvioida oman työnsä kustannusvaikutuksia	- on oma-aloitteinen ja vastuuntuntoinen
Kestävä kehitys	- tunnistaa työssään ekologiset sisustusmateriaalit	- osaa vertailla erilaisia tuotteita ja materiaaleja ja niiden ekologisuutta	- soveltaa työssään ekologisia tuotteita ja materiaaleja.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Nykyaikaisten sisustusmateriaalien tuntemus	- tuntee nykyaikaisia sisustustoissa käytettäviä materiaaleja ja osaa käyttää niitä ohjattuna	- käyttää sisustusmateriaaleja monipuolisesti	- käsittelee ja käyttää itsenäisesti sisustusmateriaaleja huomioiden käyttö- ja turvallisuusohjeet sekä kohteessa vaadittavat materiaali-vaatimukset
Sisustussuunnitelman laatiminen	- laatii ohjeistettuna sisustussuunnitelmakokonaisuuden ryhmän jäsenenä	- laatii vähäisellä opastuksella sisustussuunnitelmakokonaisuuden	- tekee sisustussuunnitelmakokonaisuuden itsenäisesti ja laadukkaasti, osaa omaa tietopohjaansa hyödyntäen ratkoa vastaantulevia ongelmia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työselostuksen ja luonnospiirustusten laatiminen	- osaa laatia ohjattuna työselostukset ja tehdä yksinkertaisia luonnoksia	- laatii itsenäisesti työselostukset ja luonnokset piirustuksista	- laatii itsenäisesti ja monipuolisia havainnointimenetelmiä käyttäen työselostukset ja luonnospiirustukset
Materiaalituntemus	- tunnistaa työhönsä soveltuvat sisustusmateriaalit	- osaa ohjattuna valita työhön parhaiten soveltuvat sisustusmateriaalit	- osaa oma-aloitteisesti valita ja ehdottaa asiakkaalle kohteeseen sopivia sisustusmateriaaleja
Värien käyttö	- tuntee väriopin perusteet	- tuntee väriharmonian periaatteet	- osaa oma-aloitteisesti valita ja ehdottaa asiakkaalle kohteeseen sopivia sävyjä.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppimis- ja ongelmanratkaisutaidot	- tunnistaa yleisimmät työvirheet	- tunnistaa työvirheet ja niiden syyt	- tunnistaa työvirheet ja suorittaa itsenäisesti ongelmaratkaisuihin liittyviä päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyötaidot	- noudattaa sovittuja työaikoja ja toimii työyhteisössä työryhmän jäsenenä	- toimii työssään joustavasti ja osaa tehdä ratkaisuehdotuksia työssä esiin tuleviin ongelmiin	- toimii aktiivisena ja yhteistyökykyisenä työryhmänjäsenenä
Ammattieettiset taidot	- tekee työnsä sovitulla tavalla	- tekee työtä saamiensa ohjeiden mukaan vastuuntuntoisesti	- on huolellinen ja tarkka ja arvostaa eri alojen ammattiosaamista
Terveys, turvallisuus ja työkyky	- ymmärtää työhönsä liittyvät vaarat, noudattaa työturvallisuusohjeita ja käyttää henkilökohtaisia suojaimia	- tietää työkyvyn merkityksen ja miten sitä ylläpidetään	- suunnittelee ja järjestää itselleen ergonomisesti sopivan työympäristön
Kestävän kehityksen mukainen toiminta	- huolehtii jätteiden käsittelystä	- ymmärtää kestäväkehityksen tarpeellisuuden	- ymmärtää kestäväkehityksen tarpeellisuuden ja toimii sen mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista. Näyttö koostuu sisustussuunnitelma työkokonaisuudesta tarjouspyyntöineen.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

TUTKINNON OSA	4.1.1 Tilasuunnittelu, 5 osp	
Ammattitaitovaatimukset	Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja –kriteerit on kuvattu tässä asiakirjassa.	
Tutkinnon osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)	Arviointi	Ajoitus

Jaksotus	Toteutustapa		
Tilasuunnittelu, 5 osp	<p>Tilasuunnittelu opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa, oppilaitoksen työmaalla ja työssäoppimalla.</p> <p>Perustiedot ja -taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, ryhmittäin, oppimistehtävillä ja projekteilla, opintokäynteinä ja asiakaspalvelutehtävissä.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutustumalla uusimpiin sisustustrendeihin kalusteissa, väriyhdistelmissä, pintamateriaaleissa, tekstiileissä ja valaistuksessa - suunnittelemalla ja toteuttamalla monipuolisia sisustus suunnitelmia ekologisesti uusimpien sisustustrendien mukaan, käsin sekä tietokoneella cad-ohjelmalla - soveltamalla väri- ja valo-oppia sisustustöissä - kertomalla kuvallisesti, kirjallisesti ja suullisesti sisustus suunnitelmista asiakkaalle - vertailemalla sisustusmateriaalien kustannuksia, laatua, ekologisuutta ja esteettisyyttä 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastattelulla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Tilasuunnittelu toteutetaan 3. lukuvuoden aikana.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.</p> <p>Näyttö ja arviointi toteutetaan 3. lukuvuotena. Näyttö suoritetaan pääsääntöisesti oppilaitoksella.</p> <p>Koska näyttö suoritetaan oppilaitoksella, tulee huolehtia siitä että näyttöympäristö vastaa työelämän vaatimuksia.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	
		<p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta sekä oppimisen ja osaamisen muusta arvioinnista.</p> <p>Tutkinnon osan arvosanasta päättävät arviointikeskustelussa opettaja/t.</p>	

4.1.2 Seinäpintojen erikoistyöt, 5 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- suunnitella, valmistaa ja toteuttaa yksinkertaisia teksti- ja kuviolovikkoja seinäpinnoille
- nykyaikaiset sabluuna- ja kuviointimaalaustöissä, sekä struktuuripinnoitetöissä käytettävät materiaalit ja työvälineet
- tehdä rajauksia ja viivauksia erilaisilla menetelmillä
- suunnitella ja toteuttaa tasapainoisia käyttökohteeseen soveltuvia nykyaikaisia kuviointi- ja koristepinnoitemaalauksia, erilaisia tekniikoita, materiaaleja ja työvälineitä käyttäen
- toimia yhteistyössä sisustuskohteen suunnittelijan ja asiakkaan kanssa
- arvioida ja laskea töissä tarvittavien materiaalien menekit
- huolehtia henkilökohtaisesta suojautumisesta ja suojainten käytöstä
- huolehtia jätteiden käsittelystä

Arviointi

Taulukkoon on koottu arviointikriteerit arviointikohteittain kolmelle eri osaamisen tasolle. Ammatillisessa peruskoulutuksessa arvioinnin kohteet ovat samalla tutkinnon osan keskeinen sisältö.

Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitelmallisuus	- työskentelee suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti ryhmän jäsenenä	- työskentelee itsenäisesti suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti	- suunnittelee työnsä ja osaa laatia työselityksen itsenäisesti
Työkokonaisuuden hallinta	- tarvitsee ohjausta työvaiheiden aikana	- tarvitsee vähäistä ohjausta työvaiheiden aikana	- selviytyy työkokonaisuudesta itsenäisesti ja joutuisasti
		- tekee työn kohtuullisessa ajassa	- työ etenee järjestelmällisesti ilman katkoksia
Oman työn arviointi	- tiedostaa oman osaamisensa puutteet, kun tarvitsee apua	- osaa arvioida omaa suoritustaan suhteessa laatuvaatimukseen	- korjaa työtapojaan työn kuluessa

Aloitekyky ja yrittäisyys	- kysyy neuvoa tarvittaessa	- toimii yritteliäästi ja osaa arvioida oman työnsä kustannusvaikutuksia	- on oma-aloitteinen ja vastuuntuntoinen
Kestävä kehitys	- tekee suojaustoimenpiteet tarkoituksenmukaisesti	- pyrkii käyttämään materiaaleja säästeliäästi	- pitää työpaikan siistinä ja järjestyksessä.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Erikoismaalaus työmenetelmien hallinta	- osaa ohjattuna leikata yksinkertaisia lovikkoja ja tehdä kuvioita seinälle	- tekee ohjeiden mukaisesti kuviointi- ja koristepinnoite-maalauksia	- tekee itsenäisesti suunnitelman mukaisia kuviointi- ja koristepinnoitemaalauksia
Erikoismaalauksissa käytettävien välineiden tuntemus	- käyttää erikoismaalauksissa tarvittavia siveltimiä, viivaimia, lovikkoja ja piirustusvälineitä ohjauksen mukaisesti	- käyttää työvälineitä itsenäisesti, työtekniikat ovat hallussa siten, että työn jälki on laadukasta	- käyttää työvälineitä itsenäisesti ja monipuolisesti, työtekniikat ovat hallussa siten, että työn jälki on laadukasta
Erikoismaalauksissa käytettävien materiaalien tuntemus	- tuntee nykyaikaisia erikoismaalauksissa käytettäviä materiaaleja ja osaa käyttää niitä ohjattuna	- käyttää erikoismaalauksissa käytettäviä materiaaleja monipuolisesti ja osaa käyttää niitä huolehtien ympäristön siisteydestä ja puhtaudesta	- käsittelee ja käyttää itsenäisesti erikoismaalauksissa käytettäviä materiaaleja huomioiden käyttö- ja turvallisuusohjeet sekä kohteessa vaadittavat materiaalivaatimukset.
Arvioinnin kohde	Arviointikriteerit		
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työselostuksen ja mallipiirustusten laatiminen	- osaa laatia ohjattuna työselostukset ja tehdä yksinkertaisia mallipiirustuksia	- laatii itsenäisesti työselostukset ja mallipiirustukset	- laatii itsenäisesti ja monipuolisia havainnointimenetelmiä käyttäen työselostukset ja piirustukset
Materiaalituntemus	- tunnistaa erikoismaalauksiin soveltuvat maali- ja koristepinnoitetyypit	- osaa ohjattuna valita kohteeseen parhaiten soveltuvat maalit ja pinnoitteet	- osaa oma-aloitteisesti valita ja ehdottaa asiakkaalle kohteeseen soivia sävyjä, maaleja ja pinnoitteita

Värien käyttö	- tuntee väriopin perusteet	- tuntee väriharmonian periaatteet	- sävyttää maaleja värimallien mukaisesti.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppimis- ja ongelmanratkaisutaidot	- tunnistaa yleisimmät työvirheet	- tunnistaa työvirheet ja niiden syyt	- tunnistaa työvirheet ja suorittaa itsenäisesti ongelmaratkaisuihin liittyviä päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyötaidot	- noudattaa sovittuja työaikoja ja toimii työyhteisössä työryhmän jäsenenä	- toimii työssään joustavasti ja osaa tehdä ratkaisuehdotuksia työssä esiin tuleviin ongelmiin	- toimii aktiivisena ja yhteistyökykyisenä työryhmänjäsenenä
Ammattieettiset taidot	- tekee työnsä sovitulla tavalla	- tekee työtä saamiensa ohjeiden mukaan vastuuntuntoisesti	- on huolellinen ja tarkka ja arvostaa eri alojen ammattiosaamista
Terveys, turvallisuus ja työkyky	- ymmärtää työhönsä liittyvät vaarat, noudattaa työturvallisuusohjeita ja käyttää henkilökohtaisia suojaimia	- tietää työkyvyn merkityksen ja miten sitä ylläpidetään	- suunnittelee ja järjestää itselleen ergonomisesti sopivan työympäristön
Kestävän kehityksen mukainen toiminta	- huolehtii jätteiden käsittelystä	- ymmärtää kestäväkehityksen tarpeellisuuden	- ymmärtää kestäväkehityksen tarpeellisuuden ja toimii sen mukaisesti.

Arviointikriteerit

Ammattitaidon osoittamistavat

- Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista. Näyttö koostuu seinäpinnan kuviointi- ja koriste-pinnoitemaalauksesta.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla.

Tutkinnon osan toteutus- ja arviointisuunnitelma

TUTKINNON OSA		4.1.2 Seinäpintojen erikoistyöt, 5 osp	
Ammattitaitovaatimukset		Ammattitaitovaatimukset, arvioinnin kohteet ja –kriteerit on kuvattu tässä asiakirjassa.	
Tutkinnon osan toteutus (ja jaksotus tarvittaessa)		Arviointi	Ajoitus
Jaksotus	Toteutustapa		
Seinäpintojen erikoistyöt, 5 osp	<p>Seinäpintojen erikoistyöt opiskellaan lähiopetuksena oppilaitoksessa ja oppilaitoksen työmailla. Perustiedot ja –taidot opiskellaan luokkaopiskeluna, oppimistehtävillä ja projekteilla.</p> <p>Opitaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suunnittelemalla tasapainoisia käyttökohteeseen soveltuvia nykyaikaisia kuviointi- ja koristepinnoite-maalauksia - käyttämällä nykyaikaisia kuviointimaalaus-, ja struktuuripinnoitetöissä käytettäviä materiaaleja ja työvälineitä - tekemällä rajauksia, viivauksia, sabloni- ja kuvio-maalauksia erilaisilla menetelmillä - toimimalla yhteistyössä sisustuskohteen suunnittelijan ja asiakkaan kanssa - laskemalla töissä tarvittavien materiaalien menekit - huolehtimalla henkilökohtaisesta suojautumisesta ja suojainten käytöstä - huolehtimalla jätteiden käsittelystä 	<p>Osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen: Aiempi osaaminen tunnistetaan ja tunnustetaan aiemmin hankitun osaamisen perusteella. Tämän suorittaa tutkinnon osan opettaja/t.</p> <p>Oppimisen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan. <p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>	<p>Seinäpintojen erikoistyöt toteutetaan 3. lukuvuoden aikana.</p> <p>Ajoituksessa huomioidaan opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma.</p> <p>Näyttö ja arviointi toteutetaan 3. lukuvuotena. Näyttö suoritetaan pääsääntöisesti oppilaitoksella.</p> <p>Koska näyttö suoritetaan oppilaitoksella, tulee huolehtia siitä että näyttöympäristö vastaa työelämän vaatimuksia.</p>
Etenemisen ehdot		Tutkinnon osan arvosanan määräytymisen perusteet:	

	<p>Tutkinnon osan arvosana muodostuu näytön arvosanasta sekä oppimisen ja osaamisen muusta arvioinnista.</p>
--	--

Tutkinnon osan arvosanasta päättävät arviointikeskustelussa opettaja/t.

5. Arviointi

Oulun seudun ammattiopisto määrittelee arvioinnin toteuttamisen toimintatavat tässä asiakirjassa ja opetussuunnitelman yhteisessä osassa.

Arviointitoimikunnan 27.5.2015 hyväksymä suunnitelma tutkinnon osien arvioinnista ja tutkintoon sisältyvistä näytöistä

Oppimisen arviointi on opiskelijan tukemista ja ohjaamista ammattitaitovaatimusten ja osaamistavoitteiden saavuttamisessa. Oppimisen arvioinnilla tarkoitetaan opiskelijan osaamisen kehittymisen seuranta ja arviointia opiskelun aikana sekä opiskelijalle osaamisen kehittymisestä annettavaa palautetta.

Osaamisen arvioinnissa arvioidaan hallitseeko opiskelija tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset ja osaamistavoitteet. Osaamisen arvioinnissa arvioidaan osaamisen tasoa, josta annetaan arviointiasteikon mukainen arvosana. Opiskelijalla on oikeus uusien osaamisen osoittaminen tai korottaa arvosanaa.

TUTKINNON OSA	OPPIMISEN ARVIOINTI	OSAAMISEN ARVIOINNIN SUUNNITELTU AJANKOHTA JA SUORITAMISPAIKKA	OSAAMISEN ARVIOINTI
Pakolliset tutkinnon osat			
<p>2.3.1 Sisärakennustyöt, 25 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • purkaa kalustoja ja kevyitä väliseiniä • rakentaa levymateriaaleista puurunkoisia väliseiniä • rakentaa esimerkiksi putkistojen suojaksi tehtäviä koteloja • suorittaa seinä- ja kattopintojen panelointeja • asentaa väliovia ohjeiden mukaan • suorittaa huonetiloissa tehtäviä karmi- ja kulmalistoituksia 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusosaaminen - tulityöosaaminen - käsityökalujen ja koneiden turvallinen käyttö - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - seinärakenteen rakentaminen - koteloinnin rakentaminen - panelointi ja listoitus - oven asentaminen - kiviainesrakenteen korjaaminen - kaluste- ja rakennuspiirustusten tulkinta - levy- ja puumateriaalien tunnistaminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • suorittaa kiviainesrakenteissa olevien kolojen ja pienten aukkojen korjaukset • tehdä edellä mainitut työt suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti sekä arvioida ja laskea töissä tarvittavien materiaalien menekkiä. • ottaa työssään huomioon toiminnan turvallisuuden ja vastuullisuuden <ul style="list-style-type: none"> ○ tiedollisesti ja taidollisesti EA1 vastaavat taidot 	<ul style="list-style-type: none"> - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 		<p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
<p>2.3.2 Sisustustyöt, 25 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • sisustaa monipuolisesti sisätiloja ohjeiden ja piirustusten mukaan • tarvittaessa osallistua kohteen suunnitteluun yhteistyössä suunnittelijan ja asiakkaan kanssa. • toimia työssään piirustusten, työselitysten ja ohjeiden mukaan • selostaa kuvallisesti, kirjallisesti tai suullisesti tehtävän työn • toimia asiakaslähtöisesti • toteuttaa sisustuskokonaisuuden käyttäen erilaisia työmenetelmiä ja materiaaleja • soveltaa ja hyödyntää väri- ja valo-opin teorioita käytännön sisustustehtävissä • käyttää ja hyödyntää alan tietotekniikkaa • piirtää yksinkertaisia teknisiä piirustuksia käsin sekä tietokoneella cad-ohjelmalla • vertailla ja soveltaa tavallisimpien sisustusmateriaalien, tuotteiden ja 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - sisustussuunnitelman laatiminen - sisustustyön toteutus - valaistussuunnitelman laatiminen - tarjouspyynnön laatiminen - sisustus- ja rakennustyylien tuntemus - kustannus- ja materiaalilaskelma - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

<p>työtapojen ominaisuuksia, kuten kustannuksia, laatua, ekologisuutta ja esteettisyyttä sisustustyössä</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatia tarjouspyynnön ja tehdä tarjouksen • tunnistaa ja selostaa keskeisten sisustustyylien piirteitä • tunnistaa ja selostaa eri aikakausien rakennusten piirteitä • toimia taloudellisesti ja yleisten työturvallisuusmääräysten mukaan. 			
<p>2.3.3 Maalaus- ja päällystystyöt, 25 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suorittaa sisä rakenteiden ja kalusteiden maalaustöitä • piirtää ja tehdä luonnoksia sekä kuvio- ja värisommitelmia • tehdä ennen maalausta tehtävät suojaukset ja valmistelut • irrottaa ja kiinnittää paikoilleen työn suoritusta haittaavia listoituksia ja muita komponentteja (esim. ovien heloituksia, sähkökatkaisijoiden suojakilpiä, valaisimia jne.) • tehdä tarvittavat esikäsittelyt • tehdä työvaiheiden välillä suoritettavat hionnat ja pölynpoistot • tehdä työhön liittyvät kittaukset ja silotukset • tehdä hiontatöitä käsin ja koneellisesti • maalata käsityövälineillä, kuten esimerkiksi siveltimillä ja teloilla • käyttää turvallisesti maalituotteita 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - sisäseinän ja katon nauhoitus-, kittaus- ja maalaustyö - kalustemaalaustyö pohjatöineen - kuviomaalaustyö pohjatöineen - tapetointityö pohjatöineen - lukkoponttilaminaatin asentaminen - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • kiinnittää tapetteja ja muita seinäpäällysteitä • asentaa tavanomaisia kuiviin huoneiloihin käytettäviä lattianpäällysteitä • käyttää ja huoltaa maalaus- ja päällystystyössä tarvittavia työvälineitä. 			
<p>2.3.4 Kalusterakentaminen, 25 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää puusepännöissä tarvittavia perustyökaluja, kuten sahaa, puukkoa, talttaa sekä sähkökäyttöisiä käsityövälineitä • käyttää tavallisimpia puuntyöstökoneita, kuten pyörö- ja vanne-saha, oiko- ja tasohöylää, pylväsjä käsiporakonetta sekä hioma- ja jyrsinkonetta • tehdä yleisimpiä puuainesrakenneiden liitoksia, kuten poratappi-, ruuvi- tai jiriiliitoksia • muokata valmiita kalusteita suunnitelmien mukaisesti • koota ja asentaa teollisesti valmistettuja kiintokalusteita, kuten keittiö- ja kylpyhuonekalusteita • rakentaa kohteeseen suunnitellun kiintokalusteen tai kalusteosan puu- ja levyateriaalista • asentaa yleisimpiä kalusteissa käytettäviä saranoita, vetimiä sekä lukitus- ja muita mekanismeja • teroittaa tavanomaisia käsityökaluja, kuten puukon ja taltan 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - puusepännöissä käytettävien käsityökalujen turvallinen käyttö - puusepännöissä käytettävien puuntyöstökoneiden turvallinen käyttö - puulajien tunnistaminen - liitostyö - teknisen piirustuksen laatiminen - kalusteen rakentaminen - kalusteen asentaminen paikoilleen - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • suorittaa laitteiden ja koneiden peruskunnossapitoon liittyviä tehtäviä, kuten puhdistuksia, löystyneiden ruuvien kiristämisiä ja kuluneiden terien vaihtoja. • tehdä edellä mainitut työt suunnitelmien ja ohjeiden mukaisesti sekä arvioida ja laskea töissä tarvittavien materiaalien menekkiä. 			
<p>2.3.5 Sisustusverhoilu, 25 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • pehmustaa ja verhoilla tavallisimpia huonekaluja kiinteillä päällysteillä • toimia työssään yleisten työturvallisuusmääräysten mukaan • suunnitella oman työnsä kulun ja työmenetelmät • valita käyttökohteeseen soveltuvat tekstiili- ja pehmustemateriaalit • tehdä kankaan ja pehmusteen menekkiluettelon ja leikkaussuunnitelman • mitoittaa, kaavoittaa ja leikata pehmusteita ja kankaita • ommella ompelukoneilla verho- ja verhoilukankaita • valmistaa ja asentaa tavallisimpia verhoja • valmistaa irtotyynyjä ja irtopäällisiä huonekaluihin • käyttää verhoilutyössä ja verhojen valmistustyössä tarvittavia työvälineitä • huolehtia työpaikkansa siisteydestä ja syntyvistä jätteistä asianmukaisesti 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - kankaiden paloturvallisuusmääräysten tunnistaminen - kankaan ja pehmusteen menekkiluettelo ja leikkaussuunnitelma - irtotyynyjen ja -päällisten valmistaminen - verhoilutyön valmistaminen - verhojen valmistaminen - verhojen asentaminen - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 2. lukuvuoden aikana oppilaitoksessa tai työssä-oppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

Valinnaiset tutkinnon osat			
<p>2.4.1 Sisustusalalan yritystoiminta 5 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • punnita oman yrityksen perustamisen vaihtoehtoja • analysoida omia vahvuuksiaan ja heikkouksiaan yrittäjänä • valita yritykselleen yritysmuodon • yrityksen perustamisprosessin • kehittää liikeideoita sekä arvioida niiden toimivuutta • ilmaista liikeideansa visuaalisesti ja kirjallisesti sekä ideoida sen pohjalta tuotteita ja palveluja • arvioida omaan osaamiseensa liittyvien tuotteiden/palveluiden tuoteistamismahdollisuuksia • laatia yritykselle liiketoimintasuunnitelman ja esitellä sen esim. rahoittajille • tunnistaa yrityksen taloudellisen menestymisen realiteetit ja osaa tehdä kustannuslaskelmia ja budjetoida sekä vertailla eri vaihtoehtojen kustannusvaikutuksia • ymmärtää tuloslaskelman ja taseen merkityksen yrityksen talouden kuvaajana • suunnitella yrityksen markkinointia ja huomioiden hinnat, tuotteet/palvelut, saatavuus ja markkinointiviestintä sekä valita tilanteisiin sopivat kilpailukeinot • ottaa vastaan asiakaspalautetta asiallisesti ja viestiä sitä eteenpäin • esitellä alansa palveluita ja tuotteita ja niiden laatua koskevia ominaisuuksia ja johtaa niistä myyntiargumentit • tunnistaa yritysalamansa keskeiset riskit 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työaikojen noudattaminen - yrityksen perustamisasiakirjan laatiminen - liiketoimintasuunnitelman laatiminen - tuotteen tai palvelun suunnittelu ja markkinointi - SWOT-analyysin laatiminen - katetuotto- ja kustannuslaskenta liikeidealle - budjetin laatiminen liikeidealle - tarjouspohjien laatiminen - eri yritysmuotojen tunnistaminen - tilinpäätöksen keskeisten käsitteiden tunnistaminen - yritystoimintaan liittyvien lakien ja säädösten vaikutukset yritystoimintaan - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan opilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

<ul style="list-style-type: none"> tiedostaa alansa kannalta keskeiset lait ja asetukset sekä kuluttajansuojan tehdä tekstinkäsittelyohjelmalla yritystoimintaan liittyviä perusasiakirjoja kuten tarjous ja sopimus pohja käyttää taulukkolaskentaohjelmaa siten, että pystyy tekemään ohjelmalla perustason kustannuslaskelman ja talousarvion 			
<p>2.4.2 Verhojen ja varjojen valmistaminen, 10 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> valmistaa verhoja ja varjostimia arvioida verhoilutyön materiaali- ja työ kustannuksia mieltää kaikki kodin tekstiilipinnat osaksi sisustusta suunnitella erityyppisiin sisustuksiin sopivia verhoja ja varjostimia ottaen huomioon tilaajan vaatimukset ottaa huomioon erityyppisten tilojen erityisvaatimukset suunnitelmisissaan valita oikeat materiaalit ja lisätarvikkeet valmistamiinsa tuotteisiin ottaen huomioon sisustustekstiileille asetetut paloturvallisuusvaatimukset suunnitella oman työnsä kulun laskea kangasmenekkejä verhoihin ja varjostimiin kaavoittaa, leikata, ommella, viimeistellä ja asentaa verhoja valmistaa ja viimeistellä varjostimia 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> työturvallisuusmääräysten noudattaminen työaikojen noudattaminen kankaan menekki luettelo ja leikkaussuunnitelmat erityyppisille verhoille erilaisiin tiloihin verhojen valmistaminen varjojen valmistaminen taloudellisuus ja kustannustehokkuus ergonomiset työtavat kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> ammattillinen vastuu työturvallisuuden huomioiminen ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen laadukas toiminta oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvostuksesta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • valita valmistamiinsa verhoihin oikeanlaiset verhonriipustusmekanismit • ottaa huomioon oikeat ja turvalliset työtavat. 			
<p>2.4.3 Sisustuslaatoitus, 5 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • lukea vedeneristyskohteet rakennuspiirustuksista • tehdä sopusuhtaisen laatoitus-suunnitelman • tehdä ennen laatoitusta tarvittavia pohja- ja esikäsitteilytyitä • laatoittaa ja saumata seiniä ja lattiaa • tehdä liikuntasaumaa ja tiivistykset elastisilla massoilla • tehdä työkohteisiin liittyviä järjesty- ja viimeistelytyitä • huoltaa käyttämiään työvälineitä 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - märkätilarakentamiseen liittyvän lain ja määräysten tunteminen - laatoitustyösuunnitelma - laatoitustyö pohja- ja saumaustöineen - liikuntasauvan tekeminen - tiivistykset elastisilla massoilla - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
<p>2.4.4 Huonekalujen kunnostaminen, 10 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • korjata huonekalujen liimauksia ja muita liitoksia • valmistaa huonekalujen muutos- ja täydennysosia • poistaa vanhoja lakka- ja maali-pintoja • korjata, petsata ja lakata puu- ja puuviilupintoja 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - pintakäsittelyaineiden tuntemus - puupaikkausten tekeminen - pintakäsittelyn esikäsitteilytyöt - kuultokäsittelyt - maalaustyöt - taloudellisuus ja kustannustehokkuus 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3 lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi

<ul style="list-style-type: none"> • tehdä maalausaloille tehtäviä hiontoja ja kittauksia • maalata käsityövälineillä ja hajotusilmaruiskulla • kunnostaa ja kiinnittää huonekaluheloja. 	<ul style="list-style-type: none"> - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 		<p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
<p>2.4.5 Rakennusten koristemaalaukset, 5 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suunnitella ja piirtää kohteeseen sopivia koristekuvia • valmistaa koristesabloneja ja maalata niiden avulla koristekuvioita • tehdä koristeraitoja ja viivauksia rajaajalla ja suojausteipin avulla. 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - väriopin perusteiden tunteminen - havaintomallit koristemaalauksista - koristemaalauksitekniikoiden hallinta - koristemaalauksineiden tuntemus - maalin sävyttäminen - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
<p>2.4.6 Sisustusmuuraus ja kipsityöt, 10 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • suorittaa sisätilojen koristelemiseksi tehtäviä muurauksia ja valoksia • valmistaa muurauslaastin • pystyttää tarvittavat ohjaimet 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - kipsi- ja muurauslaastin valmistaminen - kipsimuotin valmistaminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen

<ul style="list-style-type: none"> • muurata • ottaa kipsimuotin valmiista kipsikoristeesta • valaa kipsikoristeeseen • kiinnittää kipsikoristeeseen 	<ul style="list-style-type: none"> - kipsivaloksen valmistaminen - koristemuurauksen tekeminen - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 		<ul style="list-style-type: none"> - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
Vapaasti valittavat tutkinnon osat			
<p>4.1.1 Tilasuunnittelu 5 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • uusimmat sisustustrendit kalusteissa ja kodinkoneissa sekä väriyhdistelmissä, pintamateriaaleissa, tekstiileissä ja valaistuksessa • vertailla sisustusmateriaalien ekologisuutta • suunnitella ja toteuttaa nykyaikaisia ja monipuolisia sisustussuunnitelmia ekologisesti, käsin sekä tietokoneella cad-ohjelmalla • selostaa kuvallisesti, kirjallisesti ja suullisesti tehtävä työ • laatia sisustussuunnitelmista tarjouspyynnön ja tehdä tarjouksen 	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p> <p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työaikojen noudattaminen - sisustussuunnitelman laatiminen - sisustussuunnitelman esittäminen - tarjouspyynnön laatiminen - ergonomiset työtavat - kestävän kehityksen huomioiminen 	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p> <p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvosanasta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
<p>4.1.2 Seinäpintojen erikoistyöt 5 osp</p> <p>Opiskelija osaa</p>	<p>Oppimisen edistymistä seurataan, opiskelijaa haastatellaan ja hänelle annetaan palautetta suunnittelun ja työskentelyn osalta koko tutkinnon osan ajan.</p>	<p>Näytön arviointi tapahtuu 3. lukuvuoden aikana tai yksilöllisesti opiskelijan</p>	<p>Osaamisen arviointi: Ammattiosaamisen näytöllä arvioidaan ammattitaitovaatimusten mukaista osaamista.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • suunnitella, valmistaa ja toteuttaa yksinkertaisia teksti- ja -kuviolovikkoja seinäpinnoille • nykyaikaiset sabluuna- ja kuviointimaalaustöissä, sekä struktuuripinnoitetöissä käytettävät materiaalit ja työvälineet • tehdä rajauksia ja viivauksia erilaisilla menetelmillä • suunnitella ja toteuttaa tasapainoisia käyttökohteeseen soveltuvia nykyaikaisia kuviointi- ja koriste-pinnoitemaalauksia erilaisia tekniikoita, materiaaleja ja työvälineitä käyttäen • toimia yhteistyössä sisustuskohteen suunnittelijan ja asiakkaan kanssa • arvioida ja laskea töissä tarvittavien materiaalien menekit • huolehtia henkilökohtaisesta suojautumisesta ja suojainten käytöstä • huolehtia jätteiden käsittelystä 	<p>Oppimisen arvioinnin seurantakohteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - työturvallisuusmääräysten noudattaminen - työaikojen noudattaminen - teksti- ja kuviolovikkotyöt - kuviointimaalausmenetelmät - struktuuripinnoitteet - rajaukset ja viivaukset - taloudellisuus ja kustannustehokkuus - ergonomiset työtavat - kestävä kehityksen huomioiminen 	<p>henkilökohtaisen suunnitelman mukaan oppilaitoksessa tai työssäoppimispaikassa.</p>	<p>Näytön arvioinnissa kiinnitetään huomiota mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ammatillinen vastuu - työturvallisuuden huomioiminen - ammattitaito ja ammatillinen kehittyminen - laadukas toiminta - oman työn laadun arviointi <p>Muu arviointi: osaamisen perustana olevan tiedon arviointia voidaan täydentää tehtävillä ja haastatteluilla.</p> <p>Näytön arviointiin osallistuu opiskelija, työpaikkaohjaaja ja/tai opettaja. Näytön arvostuksesta päättää joko työpaikkaohjaaja tai opettaja/opettajat tai molemmat yhdessä.</p>
---	--	--	---